

**Διδακτικές προσεγγίσεις στο πολυπολιτισμικό σχολείο: αρχές της
Διαπολιτισμικής Διδακτικής**

*Αναστασία Κεσίδου,
Λέκτορας Α.Π.Θ.
akesidou@edlit.auth.gr*

Στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης αναπτύσσεται τα τελευταία χρόνια το πεδίο της «Διαπολιτισμικής Διδακτικής» που αποβλέπει στη «διαπολιτισμική διεύρυνση» των προγραμμάτων διδασκαλίας και την ανάπτυξη διδακτικών προσεγγίσεων διαπολιτισμικού περιεχομένου στη μικτή σχολική τάξη. Στόχος του πεδίου είναι να δημιουργηθούν συνθήκες γλωσσικής και πολιτισμικής επαφής και ανταλλαγής στο πλαίσιο ολόκληρης της τάξης και του σχολείου, να ενισχυθεί η μαθησιακή πορεία των μαθητών, καθώς και να προταθούν λύσεις για την επιτυχή ενσωμάτωση των δίγλωσσων παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών στην καθημερινή σχολική πρακτική. Μία τέτοια προσέγγιση αξιοποιεί το γλωσσικό και πολιτισμικό κεφάλαιο των παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών, αναγνωρίζοντας τη σημασία του για την ομαλή γνωστική και ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη και προωθεί την αλληλεπίδραση του συνόλου των μαθητών που απαρτίζουν τη μικτή τάξη. Απώτερος στόχος είναι η ανάπτυξη στους μαθητές διαπολιτισμικής συνείδησης και ικανότητας για διαπολιτισμική επικοινωνία. Η εισήγηση αυτή έχει στόχο να παρουσιάσει τις θεωρητικές παραδοχές και να συζητήσει τις βασικές αρχές του πεδίου της Διαπολιτισμικής Διδακτικής.

Η έρευνα δράσης ως εργαλείο υποστήριξης διδακτικών παρεμβάσεων σε μικτές τάξεις

Μαρία Ευσταθίου

Φιλολόγος, Διδάκτωρ Παιδαγωγικής

mefstath@edlit.auth.gr

Η πολυπολιτισμική σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού και η συνεκπαίδευση παιδιών που είναι φορείς ενός διαφορετικού πολιτισμικού και γλωσσικού κεφαλαίου διαμορφώνουν μια «άλλη» πραγματικότητα και στο ελληνικό σχολείο. Νέες ορίζουσες της εκπαιδευτικής πράξης θέτουν καινούριες απαιτήσεις ως προς την ποιότητα του παρεχόμενου εκπαιδευτικού έργου. Βασική συνιστώσα αυτών των απαιτήσεων είναι η κατάνκτηση εξειδικευμένης επιστημονικής γνώσης από τον εκπαιδευτικό, κυρίως όμως το πέρασμα από την επιστημονική κατανόηση στην πρακτική γνώση, τη γνώση που αναδεικνύεται μέσα από τη διδακτική πρακτική. Με την έννοια αυτή στο προφίλ του σύγχρονου εκπαιδευτικού προστίθεται και ο ρόλος του ερευνητή. Είναι πλέον ζητούμενο η ανταπόκριση του δασκάλου στο μοντέλο του στοχαστικού-κριτικού εκπαιδευτικού, τον οποίο χαρακτηρίζει η αυτοεπίγνωση του ρόλου του, η ανάληψη ευθύνης, η αυτοβελτίωση και η αυτονομία, καθώς και η κριτική ανάλυση και αυτοαξιολόγηση της διδασκαλίας του. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορούν να διασφαλιστούν μέσα σε ένα πλαίσιο επιμορφωτικών δράσεων, το οποίο προσφέρει η έρευνα δράσης, μια σύγχρονη μεθοδολογική προσέγγιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας που στοχεύει στη βελτίωση της εκπαιδευτικής πράξης.

Κατά το σχολικό έτος 2006-2007 αναπτύχθηκε ένα πρόγραμμα έρευνας δράσης με τη συνεργασία δέκα εκπαιδευτικών. Στη διάρκειά του οι εκπαιδευτικοί αντιμετώπισαν κριτικά τη δράση τους, την αναδιοργάνωσαν, υλοποίησαν καινοτόμες δράσεις με γνώμονα τη διαπολιτισμική αντίληψη της διδασκαλίας, αντάλλαξαν προβληματισμούς και εμπειρίες με αφετηρία την πεποίθηση ότι η θεωρία γεννιέται μέσα από την πράξη.

Βιβλιογραφία

- Altrichter, H., P. Posch & B. Somekh (2001) *Οι εκπαιδευτικοί ερευνούν το έργο τους: μια εισαγωγή στις μεθόδους της έρευνας δράσης/* μτφ. Μ. Δεληγιάννη. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Carr, W. & S. Kemmis (1997) *Για μια κριτική εκπαιδευτική θεωρία/* μτφ. Α. Λαμπράκη-Παγανού, Ε. Μηλίγκου & Κ. Ροδιάδου-Αλμπάνη. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.
- Kemmis, S. & R. McTaggart (1982) *The action research planner*. Victoria: Deakin University Press.
- Kemmis, S. & R. McTaggart (1988) *The action research reader*. Victoria: Deakin University Press.
- Kemmis, S. (1991) “Improving education through action research”, στο Zuber-Skerritt, O. ed. *Action research for change and development*. Aldershot: Avebury, 57-75.

Διδακτικές προσεγγίσεις σε μικτές τάξεις: φιλολογικά μαθήματα στο Γυμνάσιο

Κατερίνα Δημητριάδου

Λέκτορας Διδακτικής Μεθοδολογίας, ΠΔΜ
adimitriadou@uowm.gr

Σύμφωνα με την παραδοσιακή εκπαιδευτική αντίληψη, η ετερότητα στις μικτές τάξεις αποτελεί πρόβλημα που αντιμετωπίζεται με την ανάπτυξη διδακτικών χειρισμών για τη μείωση των κοινωνικο-πολιτισμικών διαφορών μεταξύ των μαθητών. Οι διαφορές αυτές, ωστόσο, είναι δυνατό να εκληφθούν ως πρόκληση διδακτικής αξιοποίησης από τον εκπαιδευτικό, καθώς προσφέρουν ευκαιρίες για εμπλουτισμό της διδασκαλίας με περιεχόμενα και μεθόδους που θα επιτρέψουν στους μαθητές να αλληλεπιδράσουν μεταξύ τους, να αναδείξουν τις ιδιαιτερότητές τους και να

αναπτύξουν ποικίλες ερμηνείες για ό,τι αφορά τα συμφραζόμενα – αλλά και τα μη συμφραζόμενα – του σχολικού μαθήματος. Την άποψη αυτή υιοθετούν σύγχρονες μεθοδολογικές προσεγγίσεις που υποστηρίζουν την εθνοπολιτισμική ποικιλομορφία, αντιμετωπίζοντας τη διδασκαλία ως επικοινωνιακό γεγονός και υπακούοντας στην κριτική εκπαιδευτική θεωρία. Τέτοιες προσεγγίσεις εφαρμόστηκαν κατά το σχολικό έτος 2006-07 στο πλαίσιο διδακτικών παρεμβάσεων σε φιλολογικά μαθήματα του Γυμνασίου, οι οποίες σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν με γνώμονα τη διαπολιτισμική αντίληψη της διδασκαλίας.

Βιβλιογραφία

- Good, T. L. & Brophy, J. E. (2000) *Looking in classrooms*. New York: Longman
- Joyce, B. & Weil, M. (1986) *Models of Teaching*. London: Prentice-Hall
- Kougl, K. (1977) *Communicating in the Classroom*. Illinois: Waveland Press
- Kress, G. & Van Leeuwen, Th. (1996) *Reading Images: the Grammar of Visual Design*. London: RKP.
- Massialas, B. (2002) Creativity in the Classroom: Teaching and Learning through discovery. Στο *Μάθηση και διδασκαλία: Σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις. Συμπόσιο – Επιμορφωτικό Σεμινάριο, 18-20 Δεκεμβρίου 1998, Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών*. Αθήνα: Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, σσ.121-141
- Pont, T. (1996) *Developing Effective Training Skills. A practical guide to designing and delivering group training*. London: McGraw-Hill.
- Δημητριάδου, Κ. (2007) Η εικόνα ως συγκείμενο της γλωσσικής διδασκαλίας: Η περίπτωση των εγχειριδίων της γλώσσας για τους μουσουλμανόπαιδες της Θράκης. Στο Κ. Ντίνας & Α. Χατζηπαναγιωτίδη (Επιμ.). *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου «Η ελληνική γλώσσα ως δεύτερη/ ξένη. Έρευνα, Διδασκαλία, Εκμάθηση»*. Π.Δ.Μ., Παιδαγωγική Σχολή, Εργαστήριο Μελέτης της Γλώσσας και Προγραμμάτων Γλωσσικής Διδασκαλίας, σσ. 196-223. Θεσσαλονίκη: University Studio Press
- Ευαγγέλου, Ο. (2007) *Διαπολιτισμικά Αναλυτικά Προγράμματα*. Αθήνα: τυπωθήτω

- Καραβίτη Τζ., Σκακατζής Δ. & Χατζηδημητρίου Π. (2004) «Το Πορτοκάλι με την Περóνη». *Υλικό εργασίας. Θεατρικές ασκήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες*. Αθήνα: Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση (www.TheatroEdu.gr, πρόσβ. 26.11.2007)
- Νικολάου, Γ. (2005) *Διαπολιτισμική διδακτική. Το νέο περιβάλλον – Βασικές αρχές*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Χατζηγεωργίου, Γ. (χ.χ.) *Γνώθι το Curriculum. Γενικά και ειδικά θέματα Αναλυτικών Προγραμμάτων και διδακτικής*. Αθήνα: Ατραπός

Συν - σχεδιάζοντας και υλοποιώντας μια διδακτική παρέμβαση

Γιάννης Παπαθανασίου,

Φιλολόγος

ipap@sch.gr

Μπίνα Εύη,

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Γλωσσολογίας

empina@lit.auth.gr

Η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και η διαπολιτισμική εκπαίδευση αποτελούν τους άξονες του προβληματισμού μας. Καθώς η πρώτη συνεχίζει να παρουσιάζει προβλήματα και η δεύτερη δεν έχει αποσαφηνιστεί ως προς το περιεχόμενο και τις μεθόδους της, το πρόγραμμα «Εκπαίδευση στο γραμματισμό, διγλωσσία και διαπολιτισμική αγωγή» θεωρήθηκε σύμμαχος στη διαρκή αναζήτηση των εκπαιδευτικών για νέους και αποτελεσματικούς τρόπους διδακτικής δράσης. Η διάδραση μεταξύ των φιλολόγων, των μεταπτυχιακών φοιτητριών και των συντονιστών του προγράμματος εξελίχθηκε σε αρωγό στην εκπαιδευτική διαδικασία. Παράλληλα, η καινοτομία της συνύπαρξης δύο εκπαιδευτικών (φιλόλογου και φοιτήτριας) στη διδασκαλία, έδωσε νέα πνοή στις ώρες των φιλολογικών μαθημάτων. Με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο και την υποστήριξη όλων των μαθητών και ιδιαίτερα των διγλωσσων από τη δεύτερη φιλόλογο, στόχος ήταν η βελτίωση των δεξιοτήτων των παιδιών στο γραμματισμό και η διαμόρφωση ευνοϊκού περιβάλλοντος για τα διγλωσσα παιδιά. Ενδεικτικά παρουσιάζονται δύο παραδείγματα διδασκαλίας: της ‘περιγραφής τόπου’ στη Νεοελληνική Γλώσσα και του ποιήματος του Ι. Βηλαρά «Πουλάκι» στη Νεοελληνική Λογοτεχνία.

Η συνεισφορά της έρευνας των σχολικών βιβλίων στη διαπολιτισμική διάσταση της εκπαίδευσης

Παναγιώτης Δ. Ξωχέλλης
Ομότιμος καθηγητής Α.Π.Θ.
xochelis@edlit.auth.gr

Το σχολικό βιβλίο, πέρα από τη μετάδοση γνώσεων καλλιεργεί στάσεις και μεταβιβάζει αξίες και πρότυπα συμπεριφοράς στους μαθητές. Τα στοιχεία αυτά επηρεάζουν τις επιλογές και τη συμπεριφορά του ατόμου και έχουν μεγάλη σημασία τόσο για τη σχέση και επικοινωνία μεταξύ ατόμων, κοινωνικών ομάδων και λαών όσο και για τη διαμόρφωση της εθνικής και πολιτισμικής ταυτότητας.

Με αυτήν την αφετηρία επισημαίνεται στην παρούσα εισήγηση ότι η έρευνα των σχολικών βιβλίων μπορεί να συνεισφέρει στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, με στόχο την ειρηνική συνύπαρξη και τη συνεργασία μεταξύ λαών και ομάδων με διαφορετική πολιτιστική ιστορία και με διαφορετικά πολιτιστικά πρότυπα. Πρόκειται για πρωτεύοντα στόχο στις σύγχρονες πλουραλιστικές και πολυπολιτισμικές κοινωνίες. Αποτελεί επίσης προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ισχύει επομένως για τα εκπαιδευτικά συστήματα όλων των χωρών-μελών.

Τα σχολικά βοηθήματα καθίστανται έτσι ένα πρόσφορο πεδίο, όπου μπορεί να καλλιεργηθεί η διαπολιτισμική διάσταση της εκπαίδευσης. Το στόχο αυτό υπηρετεί και το έργο «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο (γυμνάσιο)», στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιείται η παρούσα διημερίδα.

**Προαγωγή της διαπολιτισμικότητας κατά τη διδακτική πράξη:
πρόταση στη χρήση εκπαιδευτικού υλικού για παλιννοστούντες και
αλλοδαπούς μαθητές**

Χριστίνα Μαλιγκούδη

Υποψήφια διδάκτωρ Πανεπιστημίου Κρήτης

cmaligkoudi@edc.uoc.gr

Φωτεινή Τολούδη

Διδάκτωρ Σύγχρονης Ιστορίας Α.Π.Θ.

ftoloudi@hist.auth.gr

Η ανακοίνωση διακρίνεται σε δύο μέρη:

- στην υποβολή προτάσεων για την ανάπτυξη διαπολιτισμικής συνείδησης σε παλιννοστούντες και αλλοδαπούς μαθητές του Γυμνασίου κατά τη διαδικασία συμμετοχής τους στην ενισχυτική διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και
- στην υπόδειξη τρόπων για την εφαρμογή αυτών των προτάσεων με την αξιοποίηση κειμένων από τα ειδικά σχολικά βοηθήματα ελληνικής γλώσσας και λογοτεχνίας τα οποία διδάσκεται ο συγκεκριμένος μαθητικός πληθυσμός στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας.

Η διαπολιτισμική διάσταση των νέων σχολικών εγχειριδίων της λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο

*Ζωή Μπέλλα,
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων
zoi_bella@hotmail.com
Μαρία Πεσκετζή
Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων*

Στο *Ενιαίο Διαθεματικό Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών* αναγνωρίζεται ότι στη σύγχρονη εκπαίδευση πρέπει αφενός να ελαχιστοποιηθεί η επιβολή ενός μονοδιάστατου πολιτισμικού μοντέλου, αφετέρου να αποδυναμωθούν φαινόμενα ξеноφοβίας και ρατσισμού. Ειδικότερα για το μάθημα της λογοτεχνίας, αναγνωρίζεται ότι τα λογοτεχνικά κείμενα "είναι φορείς εθνικών, οικουμενικών και διαπολιτισμικών αξιών" και ότι η επαφή μαζί τους συμβάλλει στην ανάπτυξη θετικής αντίληψης για τη σύγχρονη πολυπολιτισμική και πολυεθνική κοινωνία και στην προσπάθεια της κατανόησης του εαυτού μας μέσα από τη γνωριμία και τη διαρκή σύγκριση με άλλα συστήματα αξιών, εθίμων, νοοτροπιών.

Προς επαλήθευση αυτών των θέσεων διερευνήσαμε τα βιβλία της Β' και Γ' τάξης του Γυμνασίου. Στη Β' τάξη, όπου η διάταξη των κειμένων είναι θεματική, θέσαμε ως άξονες μελέτης:

1. *τα ίδια τα κείμενα*, αν δηλ. το περιεχόμενο και η οπτική των συγγραφέων τους εξυπηρετεί τους ανωτέρω στόχους, ζήτημα το οποίο το εξετάσαμε κυρίως από την πλευρά της λογοτεχνικής κριτικής, αναζητώντας απαντήσεις σε ερωτήματα όπως: "πώς χρησιμοποιούν οι συγκεκριμένοι συγγραφείς τα στερεότυπα; πόσο αναπαράγουν την κοινή γνώμη ή πόσο την ανατρέπουν υπονομεύοντας τις συλλογικές νοητικές απεικονίσεις;" και
2. *τις διδακτικές κατευθύνσεις* των ανθολόγων, με άλλα λόγια, κατά πόσο οι εισαγωγές, τα σχόλια και οι ερωτήσεις δημιουργούν κίνητρα για να καλλιεργήσουν οι μαθητές αισθήματα αλληλοκατανόησης, συμπάθειας και αποδοχής του Άλλου. Η προσέγγιση αυτή έγινε κυρίως από την πλευρά της

κοινωνιολογίας της λογοτεχνίας και της ιστορίας των ιδεών, με ερωτήματα όπως: "πώς βλέπουν τον μετανάστη, τον πρόσφυγα, τον επαναπατριζόμενο οι άνθρωποι ενός τόπου και μιας εποχής, πώς τον αντιμετωπίζουν;" κ.ά.

Για τα Κ.Ν.Α. της Γ Γυμνασίου, όπου η διάταξη των κειμένων είναι ιστορική, το ζητούμενο είναι αν ένα διδακτικό εγχειρίδιο, του οποίου το περιεχόμενο και η δομή υποστηρίζουν τη διδασκαλία της ιστορίας της εθνικής μας λογοτεχνίας, είναι δυνατόν να ανταποκρίνεται στις βασικές αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης. Θεωρώντας ότι η διδασκαλία της ιστορίας μιας εθνικής λογοτεχνίας δεν αποκλείει τη διαπολιτισμική διάσταση στην ερμηνευτική προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων, επιχειρήσαμε να διερευνήσουμε τη διάσταση αυτή με βάση 3 κατηγορίες διερεύνησης:

1. *τις επιδράσεις:* η αναζήτηση λογοτεχνικών επιρροών και γλωσσικών δανείων αναδεικνύει τις πολιτισμικές σχέσεις και αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στους λαούς,
2. *τη θεματική των κειμένων:* η ιστορική διάταξη της ύλης δεν αποκλείει την επιλογή κειμένων, τα οποία αποδεικνύουν τα στοιχεία που συνδέουν τους λαούς και τα έθνη μεταξύ τους και δεν προβάλλουν τον ξένο ως εχθρό, και
3. *τη διδακτική προσέγγιση:* οι εισαγωγές, τα εισαγωγικά σημειώματα και οι εργασίες που ακολουθούν μετά από κάθε κείμενο διαμορφώνουν ένα πλαίσιο διδακτικών προσεγγίσεων, ανεξάρτητο από τον τρόπο διάταξης της ύλης, που θα πρέπει να βασίζεται, εκτός των άλλων, στις βασικές αρχές της διαπολιτισμικής αγωγής και εκπαίδευσης.

**Αναζήτηση στοιχείων διαπολιτισμικότητας
στις ιστορικές και κοινωνικές συνιστώσες των σχολικών βιβλίων του
Γυμνασίου**

*Αλεξοπούλου Μαρία,
Σχολική Σύμβουλος ΠΕ02,
mpalex@in.gr και mpalex@sch.gr
Σπαθάρη-Μπεγλίτη Ελένη,
Σχολική Σύμβουλος ΠΕ02,
esb@in.gr και e.spathari@gmail.com
Τριανταφύλλου Άννα,
Σχολική Σύμβουλος ΠΕ05,
antriant@otenet.gr*

Διερευνώντας τα βιβλία του Γυμνασίου *Ηροδότου Ιστορίες* (Α' Γυμνασίου), *Μεσαιωνική και Νεότερη Ιστορία* (Β' Γυμνασίου), *Νεοελληνική Γλώσσα* (Γ' Γυμνασίου) και *Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή* (Γ' Γυμνασίου), αναζητήθηκε ο διαπολιτισμικός λόγος (είτε πρωτότυπος, είτε με την επιλογή συγκεκριμένων αποσπασμάτων) που εμπεριέχεται σε αυτά, θέτοντας ερωτήματα όπως, i. με ποιον τρόπο οι συγγραφείς των βιβλίων ως φορείς μιας δεδομένης κουλτούρας αντιλαμβάνονται τον κόσμο στον οποίο ανήκουν και με ποιον τρόπο, ρητό ή άρρητο, τοποθετούνται σε σχέση με αυτόν, ii. ποια εικόνα διαμορφώνουν για τον Εαυτό και τον Άλλον, iii. αν λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων φορέων για την ενδυνάμωση της δημοκρατίας, iv. ποιες πρακτικές υιοθετούνται με στόχο την αλλαγή στάσεων και την ανάπτυξη μιας διαπολιτισμικής επικοινωνιακής δεξιότητας, v. αν συζητούνται έννοιες όπως συλλογική και ατομική ταυτότητα, πολιτισμός, ετερότητα, έθνος, πολυμορφία, αλληλεπίδραση και, τέλος, vi. αν υπάρχουν στοιχεία τα οποία ο διδάσκων θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει προς μια διαπολιτισμική κατεύθυνση, ώστε να ενισχύσει τη δημοκρατική συμπεριφορά των μαθητών και να αποτρέψει την αναδίπλωση στον εαυτό. Στο πλαίσιο της ανωτέρω διερεύνησης,

κατηγοριοποιήθηκαν οι θεματικές που προσφέρονται στα εγχειρίδια, ενώ ενδεικτικά παραδείγματα στηρίζουν τα συμπεράσματα.

Οδηγός χρήσης εκπαιδευτικού υλικού: πρόταση για αποτελεσματική γλωσσική διδασκαλία

Νιόβη Αντωνοπούλου

Επίκουρη καθηγήτρια Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας Α.Π.Θ.

jga@auth.gr

Ο Οδηγός χρήσης εκπαιδευτικού υλικού για παλιννοστούντες και αλλοδαπούς μαθητές Γυμνασίου είναι προϊόν συλλογικής εργασίας και έχει στόχο να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να διαχειριστούν αποτελεσματικά την ετερότητα κατά τη διδακτική διαδικασία, αλλά και το περιεχόμενο των διδακτικών βιβλίων που έχουν στη διάθεσή τους.

Το πρώτο κεφάλαιο του Οδηγού, στο οποίο αναφέρεται η εισήγηση, δημιουργήθηκε για να καλύψει κενά που παρατηρήθηκαν ύστερα από την αξιολόγηση/ ανάλυση ενός αριθμού βιβλίων που χρησιμοποιούνται στη συγκεκριμένη βαθμίδα της εκπαίδευσης και σε τάξεις με μαθητές πολυπολιτισμικής προέλευσης.

Τα κριτήρια με τα οποία επελέγησαν οι διδακτικές ιδέες που περιέχονται στον Οδηγό είναι: η ευελιξία τους, γιατί μπορούν να εφαρμοστούν σε διάφορα μαθησιακά κοινά και η δυνατότητα που δίνουν για την εφαρμογή παραλλαγών τους, ανάλογα με τις ανάγκες και το γλωσσικό ή/ και γνωστικό επίπεδο των μαθητών.

Η επικοινωνιακή προσέγγιση και το διδακτικό υλικό για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας στο Γυμνάσιο

Νικόλαος Βερβίτης,

Φιλολόγος

vervitis_n@yahoo.gr

Μαρία Καπουρκατσίδου,

Φιλολόγος

maria_kap@yahoo.gr

Στην παρούσα ανακοίνωση θα γίνει σύντομη αναφορά στις μεθόδους και στις προσεγγίσεις για την διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας με μεγαλύτερη έμφαση στην επικοινωνιακή προσέγγιση και στη συζήτηση που έχει αναπτυχθεί γύρω απ' αυτήν τις τελευταίες δεκαετίες. Θα παρουσιαστούν οι βασικές προϋποθέσεις για το σχεδιασμό και τη δημιουργία διδακτικού υλικού που να ανταποκρίνεται σε ειδικές επικοινωνιακές ανάγκες και στην περίπτωσή μας στις ανάγκες των αλλόγλωσσων (παλιννοστούντων και αλλοδαπών) μαθητών/τριών του Γυμνασίου. Επιπλέον θα παρουσιαστούν τα βασικά κριτήρια για την ανάλυση ενός τέτοιου υλικού προκειμένου να ενισχύεται τόσο η γλωσσική ικανότητα των μαθητών/τριών στην ελληνική όσο και η επίδοσή τους στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα του σχολείου.

Στο δεύτερο μέρος της ανακοίνωσης θα γίνει μια σύντομη ανασκόπηση των διδακτικών εγχειριδίων *Μαζί 2* (βιβλίο μαθητή) και *Κείμενα για νέους σε απλά Ελληνικά* (βιβλίο Α') τα οποία δημιουργήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκπαίδευση παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών» από το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής (ΚΕΔΑ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Τέλος θα εξετασθεί κατά πόσο οι παράμετροι και οι προϋποθέσεις της επικοινωνιακής προσέγγισης πληρούνται από τα παραπάνω διδακτικά υλικά.